

hospodářský zájem, který však nestačí (srov. rozh. nejv. soudu sb. čís. 11464, 11635).

Čís. 13797.

Zajišťovací exekuci podle § 370 ex. ř. nelze povolit k zajištění nároku na dodání určitého počtu liber sterlingů.

(Rozh. ze dne 26. září 1934, R I 968/34.)

Na základě rozsudku procesního soudu první stolice, jímž byla žalovaná uznána povinnou dodat žalobkyni 5.500 liber šterlingů proti zaplacení 187.000 Kč, navrhla žalobkyně povolení zajišťovací exekuce knihovním záznamem zástavního práva na nemovitostech. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle §§ 370, 371 ex. ř. jest přípustná zajišťovací exekuce jen k zajištění pohledávek peněžitých, nikoliv však k zajištění jiných nároků, pro které se lze domáhati jen zatímního opatření. Jak svědčí o tom rozsudek první stolice, nejde o nárok peněžitý, poněvadž se neukládá straně žalované, by zaplatila 5.500 liber šterlingů, nýbrž aby je dodala, jde tedy o nárok na dodání jistých dle druhu určených zastupitelných věcí movitých, který jest mimo to podmíněn tím, že žalující strana zaplatí straně žalované určitou částku peněz v korunách československých (srov. rozh. čís. 134, 1857 sb. n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění. Jest přisvědčiti rekursnímu soudu, že tu nejde o peněžitou pohledávku. Anglické libry jsou ovšem peníze, ale právě vymáhající věřitelce jako bance by mělo býti známo, že anglické libry jako všechny cizí peníze mohou býti také zbožím, které se kupuje a prodává jako každé jiné zboží. Byla-li podle exekučního titulu povinná odsouzena, by dodala vymáhající věřitelce 5.500 liber šterlingů proti zaplacení 187.000 Kč, jsou v tomto právním poměru anglické libry zbožím a 187.000 Kč penězi. Exekuci k vymožení právního nároku na dodání 5.500 liber šterlingů nelze tedy provésti podle předpisů §§ 87—345 ex. ř., nýbrž podle předpisů následujících a jest proto navržená exekuce k zajištění tohoto nároku podle §§ 370 a 371 ex. ř. nepřípustná, jak rekursní soud správně vystihl.

Čís. 13798.

K vydobytí peněžité pohledávky není přípustná exekuce zmocněním k výpovědi smlouvy dlužníka s elektrárnou o dodávání elektrického proudu, kteroužto výpověď jest podmíněn zároveň zabavený nárok dlužníka na vydání jistoty, příslušející dlužníku proti elektrárně při skončení odběru. Byla-li exekuce přece povolena, má i elektrárna jako podlužník právo k rekursu.

(Rozh. ze dne 26. září 1934, R I 1050/34.)

Soud první stolice povolil k vydobytí peněžité pohledávky exekuci: 1. zabavením nároku na vrácení jistoty, příslušejícího dlužníku proti Elektrickým podnikům v P. při skončení odběru, a 2. zmocněním k výpovědi smlouvy o dodávání elektrického proudu, jež povinnou stranou byla uzavřena s Elektrickými podniky v P. Rekursní soud vyhověl rekursu poddlužníka (elektrických podniků v P.) a zamítl exekuční návrh ad 2. Důvody: Exekuční vymáhání vykonatelných nároků může se díti jen některým z exekučních prostředků zákonem připuštěných a v exekučním řádě výslovně uvedených (§§ 87—369 ex. ř.), při exekucích pro peněžité pohledávky pak některým z prostředků v §§ 87 až 345 ex. ř. vyjmenovaných. Mezi prostředky ty však zmocnění k výpovědi smlouvy nenáleží. Je proto exekuční návrh již po stránce formální pochybený a nebylo mu proto vyhověti. I kdyby však vymáhající strana měla na mysli zmocnění k výpovědi ve smyslu § 333 ex. ř., tu ustanovení to předpokládá, by dlužník podle zabaveného práva měl nárok, by nějaká majetková podstata mu byla vydána neb rozdělena, a by podíl jemu náležející byl vyloučen, jak jest tomu na příklad v případech §§ 1192 až 1197 a § 1215 obč. zák. při rozdělení zisku a užitků po případě ztráty, neb přidělení společenského jmění při společenství statků, nebo v případě § 841 obč. zák. při rozdělování společné věci, nelze však použití tohoto zákonného ustanovení v souzeném případě, kdy byl zabaven dlužníkuv nárok na výplatu jistoty složené jím při uzavření smlouvy o odběru elektrického proudu. Zmocnění podle § 333 ex. ř. předpokládá předchozí zabavení nějakého majetkového práva dlužníkovy, které nenáleží k pohledávkám ve smyslu § 331 ex. ř. (na př. práva rybolovu, honebního, výměnku, práva požívacího, práva na podíl, práva z patentů a různá živnostenská oprávnění) a zmocnění k výpovědi slouží k tomu, by vymáhající věřitel toto zabavené právo dlužníkovo jeho jménem ku platnosti přivedl a k tomu účelu podnikl vše, čeho je podle soukromého práva zapotřebí, tedy aby dal výpověď ze společnosti, způsobil zrušení společnosti, žádal za rozdělení majetku, zažaloval zabavené právo, jakož i jednotlivé nároky z něho plynoucí (viz Hora: Soustava exekučního práva str. 264) a majetku takto získaného bude pak použito k uspokojení vymáhajícího věřitele exekučním způsobem, jenž odpovídá povaze jeho, aniž je znovu třeba je zabavovati (Hora l. c. str. 265). Zde však onoho předpokladu není, neboť vymáhající strana žádné takové právo nezabavila, o jeho zabavení nežádala a neuvedla ani, v čem záleží. Nárok na vrácení jistoty takovým právem není, nýbrž jest peněžitou pohledávkou splatnou při skončení odběru elektrického proudu. Jest přisvědčiti, jako všeobecně i soudu známé skutečnosti, tvrzení stěžovatelčině, že právo na odběr elektrické energie a s ním spojené také právo výpovědi odběru, které jest stipulováno v § 10 Podmínek elektrických podniků města P., nemá vůbec ani v životě obchodním ani soukromém majetkovou hodnotu, jest *res extra commercium*, nemůže býti předmětem majetkových právních jednání, nepřipouští dispoice dlužníkovy a přísluší jen určité osobě pro dodávání elektrické energie do určitých místností. Jest proto stěžovatelce přisvědčiti i v tom, že tohoto práva musí býti vždy nabyto původně, originálně, t. j. při změně osoby odběratelovy musí tento znovu o odběr stěžovatelku žádati a novou smlouvu s ní uzavřít. Zmocnění k výpovědi smlouvy o dodávání elektrického proudu nemůže proto vésti

ani k uspokojení vymáhané pohledávky peněžité, a bylo by pouze újmou straně povinné učiněnou, která by straně vymáhající žádného prospěchu nepřinesla.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Mylný je názor vymáhající věřitelky, že firma Elektrické podniky města P. nebyla jako poddlužník oprávněna ke stížnosti proti usnesení prvního soudu, pokud jím byla povolena navržená exekuce zmocněním k výpovědi smlouvy o dodávání elektrického proudu, jež byla stranou povinnou uzavřena s onou firmou. Exekuce povolená tvoří součást zabaveného nároku na vydání jistoty, příslušejícího povinné straně proti poddlužníkovi při skončení odběru, z čehož plyne, že poddlužník je dotčen ve svých právech. Podle ustálené judikatury (srov. na př. čís. 3983 a 7377 sb. n. s.) přísluší poddlužníku podle čtvrtého odstavce § 294 ex. ř. právo k rekursu, když povolení exekuce odporuje zákonu. Žádané zmocnění předpokládá podle § 334 ex. ř. předchozí zabavení nějakého majetkového práva dlužníkovy, o které v projednávaném případě však nejde; odporuje proto povolení exekuce zákonu a správně rekursní soud na rekurs poddlužníkův změnil napadené usnesení prvního soudu povolující exekuci a návrh zamítl. Dle uvedeného byl poddlužník oprávněn k rekursu. Jinak se poukazuje vymáhající věřitelka na případné důvody napadeného usnesení, jež vývody dovolacího rekursu nebyly nijak vyvráceny.

Čís. 13799.

Ustanovení § 1313 a) obč. zák. nelze použít, byla-li škoda způsobena osobě od smluvníka rozdílné (jeho manželce).

(Rozh. ze dne 26. září 1934, Rv I 2376/32.)

Proti žalobě o nedoplatek kupní ceny namítl žalovaný započtením pohledávku na náhradu škody, jež vznikla manželce žalovaného tím, že zaměstnanci žalobcovi, zasazující za přispění třetích osob podlahu pro žalovaného, rozbili skleněnou tabuli náležející manželce žalovaného, jež svou náhradní pohledávku postoupila žalovanému. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl žalobě neuznav vzájemnou pohledávku žalovaného po právu. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil a uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Pokud odvolatel vyslovuje názor, že se ručení žalující strany za zavinění jejích zaměstnanců zakládá na ustanovení § 1313 a) obč. zák., přehlíží, že žalující strana by ručila za zavinění svých zaměstnanců jen proti tomu, komu byla zavázána k plnění, v souzeném případě jen proti žalovanému. To jest jasné vyjádřeno v citovaném právním předpisu. Poněvadž však v souzeném případě nevznikla škoda rozbitím skleněné tabule žalovanému, nýbrž jeho manželce, ustanovení § 1313 a) obč. zák. na souzený případ nedopadá, neboť žalující strana nebyla manželce žalovaného zavázána k nějakému plnění. Na věci nemůže nic změnit, že domnělou pohledávku z náhrady škody uplatňuje ve sporu žalovaný jako postupník své man-